

ΒΗΜMagazino

Mr.

ΣΤΟ ΜΥΑΛΟ ΤΟΥ
ΕΚΚΕΝΤΡΙΚΟΥ
ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΥ
ΙΛΟΝ ΜΑΣΚ
ΠΟΥ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ
ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

MEDIA ΓΙΑΤΙ Η SILICON VALLEY ΕΠΕΝΔΥΕΙ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ; **Σ. 24**

ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΠΟΥ ΕΦΕΡΑΝ ΕΠΙΛΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ **Σ. 12**

ΡΕΠΟΡΤΑΖ Η ΑΘΗΝΑ ΠΑΙΖΕΙ ΦΛΙΠΕΡ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ **Σ. 22**

«Ο ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΡΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΣΚΟΛΟΣ»!

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΝΑΣΤΟ

Οραματιστής ή εμμονικός; Ιδιοφυής ή υπέρμετρα φιλόδοξος; Αυθεντικά εκκεντρικός εφευρέτης ή απλώς ένας αντισυμβατικός έμπορος ονείρων; Όταν πρόκειται για ανθρώπους-γρίφους σαν τον Ιλον Μασκ, οι απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα δεν μπορούν να δοθούν εύκολα. Ο πάμπλουτος ιδρυτής της Tesla (η πιο ραγδαία αναπτυσσόμενη κατασκευαστική εταιρεία ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων στον κόσμο) και της SpaceX (η μεγαλύτερη ιδιωτική βιομηχανία κατασκευής πυραύλων και διαστημικών οχημάτων στον κόσμο) απασχολεί εδώ και χρόνια την επικαιρότητα – συνήθως με τις τρελές ιδέες του, τις επιχειρηματικές επιτυχίες του, τα σχεδόν 20 δισεκατομμύρια δολάρια της περιουσίας του (που τον καθιστούν 46ο πλουσιότερο άνθρωπο στον κόσμο σύμφωνα με το περιοδικό «Forbes»), ακόμη και με τις ερωτικές του περιπέτειες με διάσημες γυναίκες σαν την Άμπερ Χερντ (πρώην σύζυγος του Τζόνι Ντεπ). Τους τελευταίους μήνες, ωστόσο, το ονοματεπώνυμό του γίνεται trending topic στα διάφορα social media για (όλους τους) λάθος λόγους. Ο «νέος Χάουαρντ Χιουζ», όπως τον έχουν χαρακτηρίσει, μοιάζει να έχει αρχίσει να λυγίζει υπό το βάρος των μεγαλειόβολων σχεδίων του και αντί να γίνεται πιο προσεκτικός, υποκύπτει σε επικίνδυνες παρορμήσεις.

Μία από αυτές εκφράστηκε στις 7 Αυγούστου σε μορφή tweet («Am considering taking Tesla private at \$420. Funding secured», ήτοι «Σκέφτομαι να αποσύρω την Tesla από το Χρηματιστήριο με τιμή μετοχής στα 420 δολάρια. Χρηματοδότηση εξασφαλισμένη») και του κόσπισε τελικά 20 εκατομμύρια δολάρια. Διότι αυτό είναι το πρόστιμο που επιβλήθηκε στον ίδιο, αλλά και ξεχωριστά στην Tesla, Inc., από τις ρυθμιστικές αρχές του χρηματοπιστωτικού τομέα των ΗΠΑ για την ανάρτηση παραπλανητικών μηνυμάτων στο Twitter. Ο Μασκ πρέπει επίσης να παραιτηθεί από πρόεδρος της επιχείρησης για τα επόμενα τρία χρόνια, παραμένοντας διευθύνων σύμβουλος (CEO), όπως προβλέπεται από τον διακανονισμό που ανακοίνωσε πριν από μερικές εβδομάδες η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης (SEC), η οποία κα-

Αυτοδημιούργητος δισεκατομμυριούχος, πρωτοπόρος της ψηφιακής εποχής, ηγέτης της ηλεκτροκίνητης αυτοκίνησης και οραματιστής της διαστημικής εξερεύνησης, ο 47χρονος entrepreneur απασχολεί διαρκώς τον διεθνή Τύπο με τους κολοσσιαίους επιχειρηματικούς θριάμβους και τις τιτάνιες λεκτικές αστοχίες του. Η βιογραφία του, που θα κυκλοφορήσει σύντομα στα ελληνικά, επιχειρεί να αποκρυπτογραφήσει τον μυστηριώδη Mr. Tesla.

EPA/GARY ROTHSTEIN

τέθεσε μάλιστα μήνυση σε βάρος του επιχειρηματία, κατηγορώντας τον για απάτη. Η συγκεκριμένη επιλογή του 420 στο επίμαχο post έδωσε τροφή για ποικίλα σχόλια, καθώς ο συγκεκριμένος αριθμός χρησιμοποιείται ευρέως ως slang για το κάπνισμα μαριχουάνας (έχει μάλιστα επικρατήσει να γίνονται στις 20 Απριλίου – 4/20 στα αμερικανικά ημερολόγια – σε όλον τον κόσμο εκδηλώσεις υπέρ της αποποινικοποίησης της χρήσης κάνναβης).

Όπως και να έχει, ο Μασκ αποδέχτηκε τον συμβιβασμό χωρίς να δώσει λεπτομερείς εξηγήσεις για το ατόπημά του και συνεχίζει να χρησιμοποιεί το Twitter τρολάροντας (μάλλον) τους followers του και την SEC. Πριν από μερικές ημέρες δήλωσε ότι έφτασε ο καιρός να κατασκευαστεί ένα mecha, ένα ρομπότ-πολεμιστής που το χειρίζεται άνθρωπος από το εσωτερικό του – και ουδείς γνωρίζει αν πρέπει να τον πάρει στα σοβαρά. Η ιστορία πάντως έχει δείξει πως αυτός ο άνδρας προσπαθεί να κάνει πράξη ακόμη και τις πιο ακραίες συλλήψεις του μυαλού του και στις 22 Νοεμβρίου, όταν θα κυκλοφορήσει στα ελληνικά από τις εκδόσεις Ψυχολιός η βιογραφία του με τίτλο «Elon Musk. Η Tesla, η SpaceX και η αναζήτηση ενός φανταστικού μέλλοντος» (με συγγραφέα τον δημοσιογράφο Ασλί Βανς), θα μπορούμε όλοι να το διαπιστώσουμε.

Ο Ιλον Μασκ γεννήθηκε τον Ιούνιο του 1971 στην Πρετόρια της Νότιας Αφρικής, γιος της καναδής καλλονής Μέι Μασκ, μοντέλου και διατροφολόγου, και του Ερολ Μασκ, επιτυχημένου ηλεκτρολόγου μηχανικού. Αγαπούσε πολύ την ανάγνωση, ειδικά την επιστημονική φαντασία, και είχε καλή σχέση με τα μικρότερα αδέρφια του, Κίμπαλ και Κόρα. Η μητέρα του έπρεπε συνεχώς να τον ψάχνει, καθώς ο Ιλον βρισκόταν μονίμως σε διάφορες αναζητήσεις. Δεν κοιμόταν πριν από τις 5 το πρωί και δυσκολευόταν πολύ να ξυπνήσει για το σχολείο. «Δεν είχε φίλους. Ήταν ο μικρότερος ηλικιακά και σωματικά στην τάξη του και δυσκολευόταν να προσαρμοστεί. Είναι θλιβερό για μια μητέρα να το βλέπει αυτό» έχει εξομολογηθεί η Μέι Μασκ. Δεν βοηθούσε φυσικά στην επικοινωνία του με τους άλλους το ότι ο παντογνώστης Ιλον διόρθωνε από μικρός τους πάντες όποτε τύχαινε να κάνουν οποιοδήποτε λάθος. Στην εφηβεία είχε υποστεί bullying από κάποιους συμ-

● Η στιγμή της δοκιμαστικής εκτόξευσης του διαστημικού οχήματος Dragon της εταιρείας SpaceX από την αεροπορική βάση του Ακρωτηρίου Κανάβεραλ τον Ιούνιο του 2010.

E L O N

● Ο δισεκατομμυριούχος entrepreneur με σμόκιν σε επίσημη εκδήλωση το 2017.

MUSK

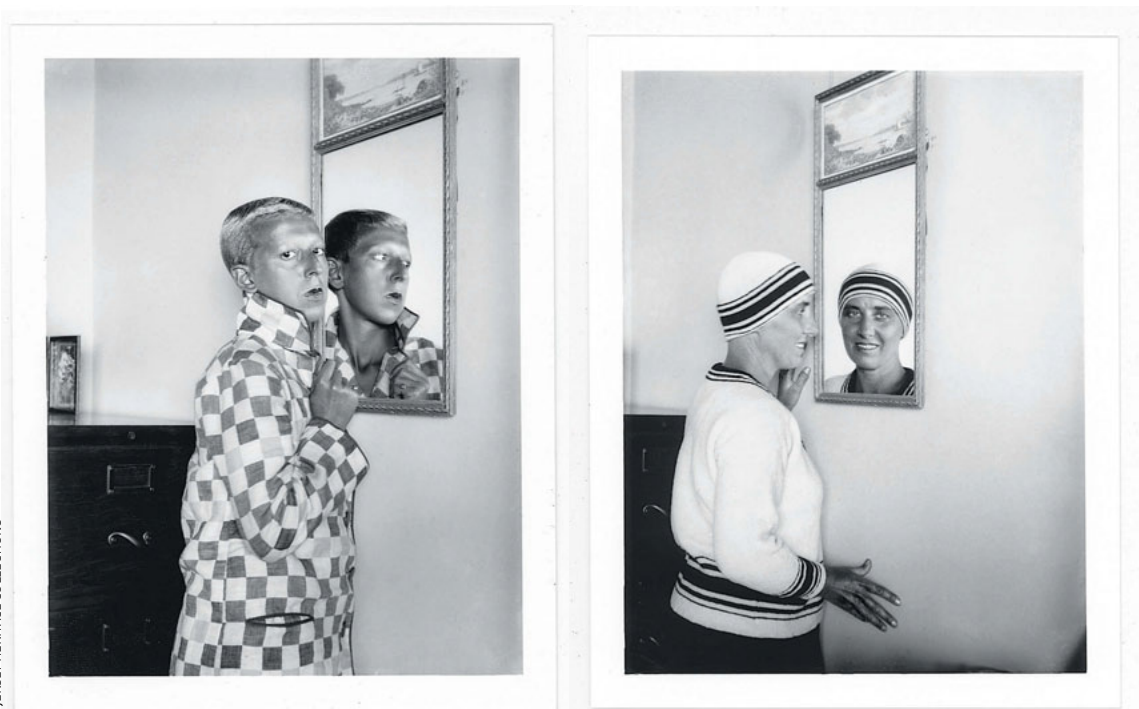

Ο Μαν Ρέι φωτογραφίζει τον εαυτό του να κοιμάται γύρω στο 1930 κάτω από τον κορμό μιας γυναίκας, ενδεχομένως της ερωμένης, μούσας και μαθήτριάς του Λι Μίλερ, με την οποία διατηρούσε μια σαδομαζοχιστική σχέση.

CENTRE POMPIDOU, MANM CC/PHILIPPE MIGEAT

ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

JERSEY HERITAGE COLLECTIONS

Μια έκθεση στο Barbican του Λονδίνου εστιάζει στις ποιότητες των ερωτικών σχέσεων μεταξύ σπουδαίων πρωταγωνιστών του μοντερνισμού.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Η Κλοντ Καχούν (1894-1954) και η Μαρσέλ Μουρ (1892-1972). Δύο ετεροθαλείς αδελφές που υπήρξαν «σύντροφοι στον έρωτα και στην τέχνη» για 45 ολόκληρα χρόνια. Η μία έγινε γνωστή με τα φωτογραφικά αυτοπορτρέτα της όπου καλλιέργησε τη σεξουαλική αμφισημία και έπαιζε με τα φύλα. «Αρσενικό; Θηλυκό; Ανδρόγυνο; Εξαρτάται από την περίπτωση» όπως συνήθιζε να λέει, πολλές δεκαετίες προτού βαδίσει στα χνάρια της η Αμερικανίδα Σίντι Σέρμαν. Η άλλη, η Μαρσέλ, που είχε γεννηθεί ως Σουζάν, ήταν εικονογράφος και έντυπε την αυτοβιογραφία της Καχούν με τα κολάζ της. Εμειναν μαζί από τα μαθητικά τους χρόνια και δεν άφησαν ούτε τον θάνατο να τις χωρίσει. Τα είχαν προβλέψει όλα και φρόντισαν να ταφούν κάτω από την ίδια ταφόπλακα και να τις σκεπάσει το ίδιο χρώμα.

Αυτή είναι μια χαρακτηριστική ιστορία κατάρριψης πολλαπλών ταμπού που μαθαίνει κανείς με αφορμή την έκθεση «Μοντέρνα Ζευγάρια: Τέχνη, οικειότητα και η αβανγκάρντ» στον εκθεσιακό χώρο του Barbican στο Λονδίνο. Πρόκειται για συνδιοργάνωση με το Κέντρο Πομπιντού στη γαλλική πόλη Μετς, όπου

φιλοξενούνταν μέχρι τα τέλη Αυγούστου οι αντισυμβατικές ιστορίες πενήντα ζευγαριών του μοντερνισμού (συχνά δε και των εραστών τους). Από τα γνωστά και αναμενόμενα, όπως η Φρίντα Κάλο (1907-1954) και ο Ντιέγκο Ριβέρα (1886-1957) ή ο Πάμπλο Πικάσο (1881-1973) και η Ντόρα Μαρ (1907-1997), έως τα λιγότερο προβεβλημένα, όπως η περίπτωση της Βιρτζίνια Γουλφ (1882-1941) και της ποιήτριας και συγγραφέως Βίτα Σάκβιλ-Γουέστ (1892-1962), ή η επί 17 συναπτά έτη συνύπαρξη του αμερικανού φωτογράφου Τζορτζ Πλατ Λινς (1907-1955), ενός Ρόμπερτ Μέιπλθορπ του πρώτου μισού του 20ού αιώνα, με τον εκδότη Μονρό Γουίλερ (1899-1988) και τον συγγραφέα Γκλέννουι Γουέσκοτ (1901-1987). Όλα τους ζευγάρια ή ménage à trois καλλιτεχνών που βρέθηκαν αντιμέτωπα με έναν ζοφερό Α' Παγκόσμιο Πόλεμο αλλά και μια ισπανική γρίπη που είχε θερήσει πενήντα εκατομμύρια ανθρώπους και είπαν να δουν τον νέο κόσμο με άλλο μάτι. Ετσι γεννήθηκε εξάλλου ο μοντερνισμός, από την ανάγκη να εκφραστεί ο καινούργιος, καλύτερος κόσμος που ξημέρωνε, με τρόπους που διέφεραν και άφηναν πίσω τον παλιό. Οι καλλιτέχνες δεν περιόρισαν όμως την παρέκκλιση από τα χρηστά ήθη μόνο στην τέχνη τους (τη ζωγραφική, τη γλυπτική, τη φωτογραφία, την αρχιτεκτονική, το νιζάιν ή τη συγγραφή), αλλά τη διοχέτευσαν και στην προσωπική τους ζωή, ένα ούτως ή άλλως συγκοινωνούν δοχείο από όπου ξεπηδούσε η έμπνευση ή ελάμβανε μια καθοριστική ανατροφοδότηση. Παρ' όλο που τα ερωτικά συμπλέγματα κάθε τύπου ήταν ανέκαθεν παρόντα, εκείνη την εποχή έγιναν περίπου κυρίαρχα στους καλλιτεχνικούς κύκλους.

Φίλες στη ζωή και στην τέχνη

Στον πιο γνωστό πίνακα της Ταμάρα ντε Λεμπίτοκα (1898-1980), όπου αναπαριστώνται γυμνές και ηδυπαθείς «Οι δύο φίλες» (1923), εικάζεται ότι εκτός από την πολωνή ζωγράφο εικονίζεται και η Σούζι Σόλιντορ (1900-1983), μια ανοιχτά ομοφυλόφιλη τραγουδίστρια, ηθοποιός και ιδιοκτήτρια κλαμπ του Παρισιού, η οποία θεωρείται «η γυναίκα που την έχουν ζωγραφίσει τις περισσότερες φορές στον κόσμο». Και μάλιστα καλλιτέχνες όπως ο Πικάσο, ο Φράνσις Μπέικον, ο Μαν Ρέι και βεβαίως η bisexual Ντε Λεμπίτοκα, η οποία αγαπούσε να αποτυπώνει σε καμβά φιλήδονες μελαγχολικές γυναίκες με πανάκριβες γούνες και σατέν φουστάνια ή όπως τις είχε γεννήσει η μητέρα τους. Όταν η Σόλιντορ είχε ζητήσει να τη ζωγραφίσει η Λεμπίτοκα, εκείνη είχε δεχτεί, με τον όρο να της ποζάρει γυμνή. Η έκθεση αποπειράται να φέρει στην επιφάνεια τις διαφορετικές δυναμικές που υπήρχαν ανάμεσα σε αυτά τα ζευγάρια. Γιατί άλλο πράγμα είναι η ερωτική συμμαχία που είχαν συνάψει η Κάλο και ο Ριβέρα ως γνήσιοι εκφραστές μιας τέχνης για τον λαό και άλλο η ετεροβαρής σχέση μεταξύ του Πικάσο και της φωτογράφου, ζωγράφου και ποιήτριας Ντόρα Μαρ, για παράδειγμα. Εκείνη φωτογράφησε τα στά-

● Η Κλοντ Καχούν σε αυτοπορτρέτο της το 1928 και η ετεροθαλής αδελφή της και επί 45 χρόνια σύντροφός της Μαρσέλ Μουρ (φωτογραφημένη από την Καχούν την ίδια χρονιά).

● Ο Μαξ Ερνστ και
η ζωγράφος τού
σουρεαλισμού
Λεονόρα Κάρινγκτον
φωτογραφημένοι από
τη Λι Μίλερ το 1937.

ΕΝΑ ΝΕΟ HOT SPOT ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Το σημείο όπου ενώνονται οι δύο πρώην αποθήκες κάρβουνου στο King's Cross, οι οποίες είναι «σαν δύο τεράστια σοκολατένια “δάχτυλα” της γκοφρέτας Kit Kat», σύμφωνα με την περιγραφή του αρχιτέκτονα Τόμας Χέδεργουικ.

Γενική άποψη του Coal Drops Yard, το οποίο αναμένεται να πλημμυρίσει από κόσμο όταν ανοίξει στα τέλη Οκτωβρίου, όπως έχει ανακοινωθεί. Η ανάθεση του έργου έγινε το 2014.

Οι βρετανικές αρχές μετατρέπουν σταδιακά την κάποτε υποβαθμισμένη περιοχή του King's Cross σε αξιοθέατο, όπως αποδεικνύει και η περίπτωση της μετάλλαξης δύο παλαιών αποθηκών κάρβουνου σε παράδεισο του λιανικού εμπορίου και της ψυχαγωγίας.

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

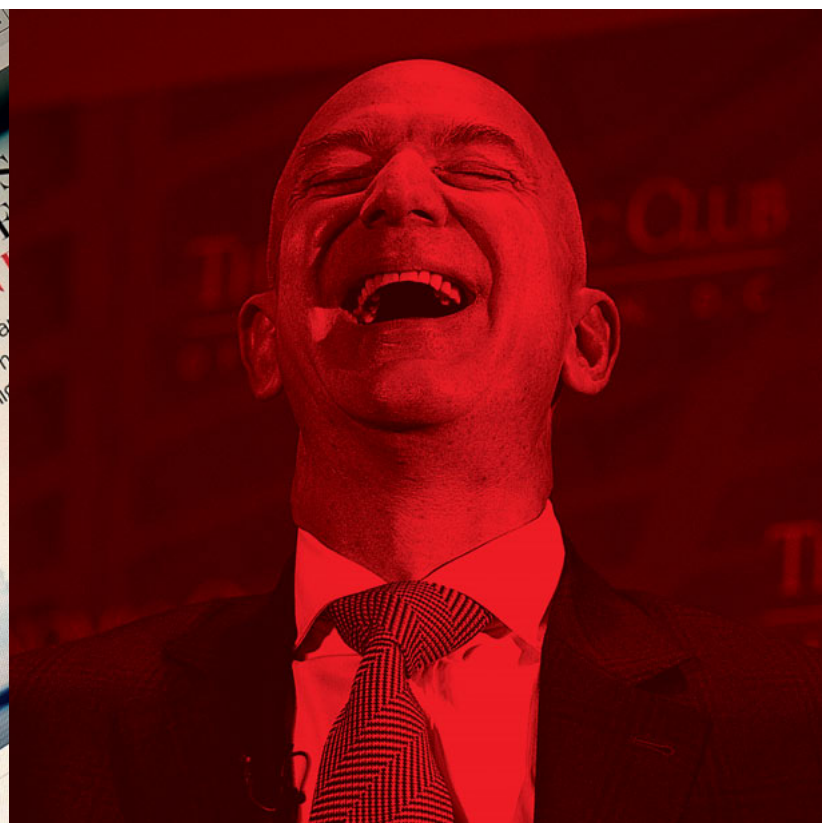
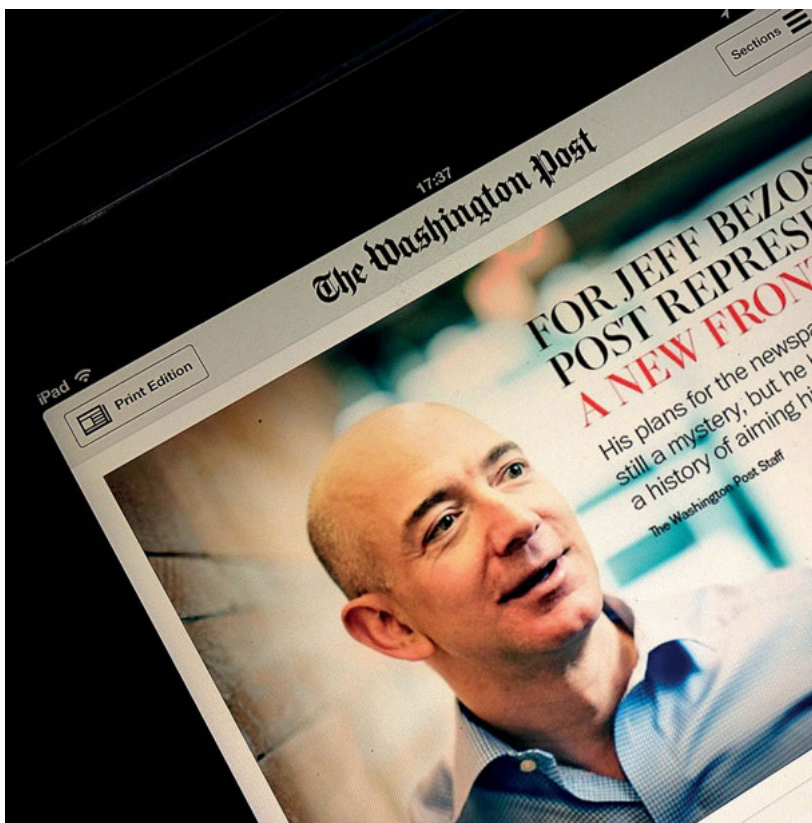
Δίπλα στο κανάλι Ρίτζεντ και πίσω από τον σιδηροδρομικό σταθμό του King's Cross, από εκεί δηλαδή που αναχωρούσε κανείς, λίγο ανορθόδοξα είναι η αλήθεια, για τη Σχολή Χόγκουαρτς στον κόσμο του Χάρι Πότερ, βρίσκεται το Coal Drops Yard. Πρόκειται για δύο μεγάλες αποθήκες πάνω σε αψιδωτές γέφυρες που χτίστηκαν με μεγάλη επιμέλεια και πολλά τούβλα στη Βικτωριανή Εποχή, συγκεκριμένα το 1850. Εκεί ξεφόρτωναν από τα τρένα του σιδηροδρομικού σταθμού το κάρβουνο, την πολύτιμη πρώτη ύλη για τις ενεργειακές ανάγκες της πρωτεύουσας, που κατέφθανε από τα ανθρακωρυχεία του Βορρά. Όταν όμως η πόλη έπαψε να αντιμετωπίζει τον άνθρακα ως θησαυρό, οι αποθήκες εγκαταλείφθηκαν. Κάποια στιγμή στην πρόσφατη ιστορία τους επανήλθαν ως αποθηκευτικοί χώροι, έπειτα έγιναν γραφεία, αλλά και nightclubs. Τελικά αποφασίστηκε να ενταχθούν στο πρόγραμμα για την ανάπλαση της ευρύτερης περιοχής του μέχρι σχετικά πρόσφατα υποβαθμισμένου King's Cross, μέσα από μια εκτεταμένη μελέτη που ξεκίνησε το 2001. Σε 270 στρέμματα αυτής της πλευράς της πόλης του Λονδίνου «μέχρι το 2020 θα υπάρχουν 1.900 καινούργια σπίτια, 315.000 τ.μ. γραφείων και 46.450 τ.μ. με καταστήματα», όπως έχει ανακοινωθεί από την King's Cross Central Limited Partnership, τη σύμπραξη δηλαδή των φορέων που έχει αναλάβει να φέρει εις πέρας το τιτάνιο πρότζεκτ.

Στο πλάνο του εξωραϊσμού της περιοχής, το Coal Drops Yard προορίζεται να στεγάσει στα 13.500 τ.μ. ποικίλα brands του λιανικού εμπορίου αλλά και café και εστιατόρια που συναντάει κανείς σε άλλες περιοχές του Λονδίνου και των υπόλοιπων πόλεων της Μεγάλης Βρετανίας. Το σημείο είναι εξάλλου κόμβος επισκεπτών όχι μόνο εξαιτίας του σιδηροδρομικού σταθμού και του μετρό αλλά και επειδή δίπλα του βρίσκεται το νέο σπίτι της Σχολής Ντιζάιν και Τεχνών Central Saint Martins από το 2011.

Σε αυτό το σημείο μπαίνει στο κάδρο ο Τόμας Χέδεργουικ, ο οποίος ανέλαβε την επαναδιαμόρφωση του περίφημου Coal Drops Yard. Ιδιαίτερα γνωστός στην πατρίδα του για πρότζεκτ που μοιάζουν με μεγάλα βιομορφικά γλυπτά και για την

ΑΠΟ ΤΟΝ
ΜΑΡΚΟ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗ

Τη χρυσή εποχή της έντυπης δημοσιογραφίας στη ναυαρχίδα του αμερικανικού Τύπου που αποτελούσε η εταιρεία Time Inc., εκδότρια των περιοδικών «Time», «Life» και κάπου 100 άλλων, οι ώρες εργασίας ήταν πολλές, οι αποστολές αιφνίδιες και οι προθεσμίες αυστηρές, αλλά ο πακτωλός των χρημάτων που κατέθεταν αναγνώστες, συνδρομητές και διαφήμιση ήταν τέτοιος που επέτρεπε πλήθος προνομίων – από ποτά για όλους και βραδινό από γαλλικό εστιατόριο την ημέρα του κλεισίματος της ύλης έως μίνι διακοπές για το σύνολο του προσωπικού στο θέρετρο Κι Λάργκο της Φλόριδας. Ακόμη και όταν στα τέλη της δεκαετίας του '90 οι πρώτοι τριγμοί είχαν αρχίσει να ακούγονται στο οικοδόμημα, το «Time» απέφερε από μόνο του 627 εκατ. δολάρια σε έσοδα. Το 2016, σε έναν άλλον μιντιακό κόσμο πια, κυριαρχούμενο από τον λεπτό προς λεπτό κύκλο ενημέρωσης, το Διαδίκτυο και τα κοινωνικά μέσα, το ποσό αυτό είχε περιοριστεί δραματικά στα 2 εκατ. δολάρια. Εναν χρόνο αργότερα, τον Νοέμβριο του 2017, ο οργανισμός Meredith θα αγόραζε ολόκληρη την Time Inc. αντί 2,8 δισεκατομμυρίων δολαρίων (το 2000 η AOL την είχε εξαγοράσει αντί σχεδόν 165 δισ., σε έναν αποτυχημένο γάμο που διαλύθηκε το 2009) και θα έβαζε άμεσα πωλητήριο στους ιστορικούς τίτλους «Time», «Fortune» και «Sports Illustrated» που δεν ταίριαζαν στο γυναικείο κατά βάση κοινό του. Επειτα από 8 μήνες προσεγγίσεων και αποκλίσεων, φημών και διαψεύσεων, διαπραγματεύσεων και αλισβερισμού, ανακοινώθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου ότι το «Time» πουλήθηκε με αντίτιμο 190 εκατ. δολάρια στον 54χρονο Μαρκ Μπένιοφ, δισεκατομμυριούχο ιδιοκτήτη της Salesforce, πρωτοπόρου εταιρείας του cloud computing. Μετά τον Τζεφ Μπέζος και τη «Washington Post», μετά τη Λορίν Πάουελ Τζομπς και το «Atlantic», ένας τρίτος ηγέτης της Σίλικον Βάλεϊ επιβιβαζόταν σε μια ναυαρχίδα του αμερικανικού Τύπου – για να ανορθώσει άραγε το κύρος της, να διευρύνει τις επενδύσεις του, να λουστεί στο φως της δημοσιότητας; Από την τριάδα των σωτήρων ο Μπένιοφ είναι ο λιγότερο γνωστός διεθνώς. Ο Μπέζος είναι πλέον ο πλουσιότερος άνθρωπος του κόσμου (158 δισ. δολάρια, σύμφωνα με την τελευταία καταμέτρηση της αξίας του Amazon), η Πάουελ Τζομπς είναι η χήρα του Στιβ Τζομπς. Το γεγονός ότι ο Μπένιοφ είναι μακρινός εξάδελφος του σεναριογράφου και παραγωγού του «Game of Thrones» Ντέιβιντ Μπένιοφ δεν αρκεί για να του προσδώσει αναγνωρισιμότητα ανάλογης εμβέλειας. Πρόκειται

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΚΡΟΙΣΟΙ ΕΠΕΝΔΥΟΥΝ ΣΤΑ ΕΝΤΥΠΑ;

Ο Τζεφ Μπέζος αγόρασε την «Washington Post», η χήρα του Στιβ Τζομπς το «Atlantic» και πιο πρόσφατα ο Μαρκ Μπένιοφ το «Time». Οι επιχειρηματίες των νέων τεχνολογιών στρέφονται σήμερα στις ιστορικές ναυαρχίδες της έντυπης δημοσιογραφίας;

● Τζεφ Μπέζος και «Washington Post», Μαρκ Μπένιοφ και «Time», Λορίν Πάουελ Τζομπς και «The Atlantic». Ο γάμος τριών επενδυτών της Σίλικον Βάλεϊ με τρία ιστορικά έντυπα αποδεικνύεται μέχρι στιγμής ταιριαστό ζευγάρι.

ωστόσο για παιδί-θαύμα της Σίλικον Βάλεϊ, ο οποίος σε ηλικία 15 ετών έφτιαχνε παιχνίδια για ηλεκτρονικούς υπολογιστές κερδίζοντας 1.500 δολάρια τον μήνα και στη συνέχεια ίδρυσε τη δική του εταιρεία game software αντλώντας τα κεφάλαια για να πληρώσει μόνος του τις προπτυχιακές σπουδές του στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας. Συνεχίζοντας τη μετεωρική άνοδό του στο στερέωμα του πρώιμου σύμπαντος των υπολογιστών, στα 26 του έγινε αντιπρόεδρος της συμβουλίου, στη συνέχεια ορκίστηκε Oracle – και προστατευόμενος του ιδρυτή της, Λάρι Ελισον. Διαβλέποντας από νωρίς ένα μέλλον στο οποίο το Διαδίκτυο θα παρείχε εκτεταμένες «υπηρεσίες νέφους» επιτρέποντας την πρόσβαση σε εφαρμογές απευθείας από το Internet, χωρίς εγκατάσταση προγραμμάτων στο PC, ο Μπένιοφ έστησε το 1999 τη Salesforce. Το τίμημα ήταν η σύγκρουση με τον Ελισον, ο οποίος αρχικά είχε επενδύσει 2 εκατ. δολάρια στη νέα επιχείρηση, συμμετέχοντας μάλιστα στο διοικητικό της συμβούλιο, στη συνέχεια όμως επεδίωξε να δημιουργήσει έναν ευθέως αντα-

γωνιστικό οργανισμό. Για καιρό οι δύο πρώην στενοί συνεργάτες αντάλλασσαν «φιλοφρονήσεις» μέσω του Τύπου, έως ότου η εισαγωγή της Salesforce στο χρηματιστήριο το 2004 με τιμή 110 δολάρια ανά μετοχή πιστοποίησε την αδιαμφισβήτητη εδραίωσή της στην αγορά. Εκτοτε, ο Μπένιοφ φρόντισε να διατηρεί ένα ζωηρό επιχειρηματικό και κοινωνικό προφίλ: η εταιρεία του αξίζει σήμερα 97 δισεκατομμύρια δολάρια, σύμφωνα με το «Forbes», και κάθε χρόνο δωρίζει το 1% των κερδών της σε φιλανθρωπικούς σκοπούς. Ωστόσο, η εξαγορά του «Time» δεν μετρά ως φιλανθρωπία. Για τον διευθυντή του οικονομικού τμήματος του Yahoo, Αντι Σέργουερ, «ο πραγματικός λόγος της εξαγοράς είναι να αυξήσει την αναγνωρισιμότητά του – θέλει να γίνει παναμερικανικά γνωστός». Ο Τζόσουα Μπέντον, διευθυντής του Εργαστηρίου Δημοσιογραφίας Νίμαν στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, πρότεινε στο CNBC μια άλλη σειρά προτεραιοτήτων: «Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι μια σχετικά φθηνή και διασκεδαστική επιχείρη-

«
Στην περίπτωση του “Time”, ο Μαρκ Μπένιοφ είχε να ανταγωνιστεί μια προσφορά 300 εκατ. δολαρίων από τον Ντέιβιντ Πέκερ, εκδότη του σκανδαλοθηρικού “National Enquirer” και στενού φίλου του Ντόναλντ Τραμπ
»

ση. Το να είσαι ο ιδιοκτήτης ενός σημαντικού πολιτισμικού θεσμού σου δίνει ένα ευχάριστο συναίσθημα». Πράγματι, αυτό φαίνεται να ταιριάζει με όσα δήλωνε ο ίδιος ο Μπένιοφ: ο ίδιος και η σύζυγός του θεωρούσαν τιμητικό το γεγονός ότι θα είχαν υπό την επίβλεψή τους «ένα τέτοιο εμβληματικό brand», έγραφε στο Twitter στις 17 Σεπτεμβρίου, ενώ σε συνέντευξή του στο CNBC στις 25 Σεπτεμβρίου συμπλήρωνε πως «αγοράσαμε το “Time” γιατί είνα ένας σημαντικός θεσμός με θετικό παγκόσμιο αντίκτυπο και γιατί είναι βαθύτατα συνδεδεμένος με τις οικογενειακές μας αξίες», μέγιστη των οποίων είναι «η εμπιστοσύνη», όπως θα υπογράμμιζε πιο κάτω. Μια και μιλάμε, όμως, για επιχειρηματίες και όχι φιλοσόφους, εξίσου κοντά στον στόχο μοιάζει η πραγματιστική πληροφορία που μεταφέρει ο Τζο Πομπέο του «Vanity Fair»: ο Μπένιοφ βλέπει την «ψηφιακή αναμόρφωση ενός ιστορικού παράγοντα της έντυπης δημοσιογραφίας· ιδιαίτερα η ανάπτυξη του τομέα των βίντεο του “Time” έπαιξε σημαντικό ρόλο στην εξαγορά». Αναμφίβολα, το brand μετράει.

Μεταξύ των διαθέσιμων εντύπων, ο Μαρκ Μπένιοφ προτίμησε το «Time», όχι το «Fortune». Η Λορίν Πάουελ Τζομπς το «Atlantic» – το ιστορικότερο ίσως αμερικανικό λογοτεχνικό και πολιτικό περιοδικό, το οποίο ιδρύθηκε το 1857 – όχι τη «Village Voice». Ο Τζεφ Μπέζος την «Washington Post», της οποίας το όνομα, ελέω Γούτεργκεϊτ θεωρούνταν ισοδύναμο εγκυρότητας, όχι τους «Los Angeles Times». Τόσο όμως το πολιτικό όσο και το οικονομικό στοιχείο έπαιξαν τον ρόλο τους. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι τρεις γνωστοί liberals επένδυσαν σε τρία κορυφαία σχήματα του φιλελεύθερου δημοσιογραφικού χώρου. Η περίπτωση του «Time», μάλιστα, είναι χαρακτηριστική, μια και ο Μπένιοφ είχε να ανταγωνιστεί μια προσφορά 300 εκατ. δολαρίων από τον Ντέιβιντ Πέκερ, εκδότη του σκανδαλοθηρικού «National Enquirer» και στενού φίλου του Ντόναλντ Τραμπ. Ο προσδεδειγμένος χώρος ανησυχούσε ιδιαίτερα για τον κίνδυνο να βρεθεί το «Time» υπό τον έλεγχο των λαϊκιστών και ανέπνευσε ελεύθερα τον Απρίλιο του 2018, όταν η υποψηφιότητα